

D.E.U. br. 23 / 017

HRVATSKI SABOR
Odbor za gospodarstvo
KLASA: 022-03/23-01/133
URBROJ: 6521-6-23-
Zagreb, 14. prosinca 2023.

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE

PREDMET: Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava za proizvodnju proizvoda tehnologija s nultom neto stopom emisija (Akt o industriji s nultom neto stopom emisija) COM (2023) 161 - mišljenje,

Odbor za gospodarstvo Hrvatskoga sabora je na 76. sjednici održanoj 14. prosinca 2023. godine razmotrio Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava za proizvodnju proizvoda tehnologija s nultom neto stopom emisija (Akt o industriji s nultom neto stopom emisija) COM (2023) 161, D.E.U. br. 23/017, koje je predsjedniku Odbora za gospodarstvo, sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, dostavio predsjednik Odbora za europske poslove, aktom od 8. studenoga 2023. godine.

Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske, usvojila je predmetno Stajalište, Zaključkom: Klasa: 022-03/23-07/413, Urbroj: 50301-21/06-23-2 na sjednici održanoj 17. listopada 2023. godine.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložio je predstavnik Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, koje je nositelj izrade stajališta.

U uvodnom izlaganju naglašeno je da u prošlotjednom meduresornom usuglašavanju nisu zaprimljene primjedbe na Prijedlog stajališta od strane drugih tijela državne uprave.

Vezano uz sam Prijedlog uredbe, naglašeno je da je opći cilj Uredbe uspostava okvira za inovacije i povećanje proizvodnih kapaciteta tehnologija s nultom neto stopom emisija.

Nadalje, predlaže se da do 2030. godine proizvodni kapaciteti strateških tehnologija s nultom neto stopom emisija navedeni u Prilogu Prijedloga uredbe dostignu najmanje 40% godišnjih potreba Europske unije, što ne predstavlja obvezujući cilj, već politički signal ulagačima.

Kao strateške net-zero tehnologije, istaknute su: 1. solarne foto naponske i solarne termalne tehnologije, 2. tehnologije energije vjetra na moru i tehnologije energije iz obnovljivih izvora na kopnu, 3. tehnologije baterija/skladištenja, 4. dizalice topline i tehnologije geotermalne energije, 5. elektrolizatori i gorivni članci (fuel cells), 6. tehnologije održivog bioplina/biometana, 7. tehnologije hrvatanja i skladištenja ugljika i 8. mrežne tehnologije.

Istaknute su koristi koje Akt o industriji s nultom neto stopom emisija donosi za poslovnu zajednicu:

- pojednostavljenja i ubrzavanja postupka izdavanja dozvola,
- uspostava Jedinstvene kontaktne točke - *One stop shop* (države moraju u roku tri mjeseca imenovati tijelo koje će biti odgovorno za olakšavanje i koordinaciju postupka izdavanja dozvola za net-zero projekte),

- dodatne pogodnosti za projekte koje država odobri kao strateške (kraći rokovi za izdavanje dozvola i pogodnosti u vezi financiranja),
- Evropska komisija i države članice poduzimaju aktivnosti za ubrzanje i privlačenje privatnih ulaganja u strateške projekte za tehnologije s nultom neto stopom emisija (čl.14.),
- Evropska komisija će finansijski podržati uspostavu Europskih akademija za industriju s nultom neto stopom emisija,
- uspostava net-zero regulatornih okruženja (net-zero regulatory sandboxes), za omogućavanje razvoja, ispitivanja i testiranja novih tehnologija u kontroliranom stvarnom okruženju.

Republika Hrvatska (RH) podržava napore koji se na razini Europske unije poduzimaju u cilju dostizanja klimatske neutralnosti i europske energetske sigurnosti.

Shodno tome, RH pozdravlja i Prijedlog ove Uredbe koja za cilj ima uspostavu okvira za povećanje europskih proizvodnih kapaciteta tehnologija s nultom neto stopom emisija, a čime se podupire cilj dekarbonizacije i osigurava sigurnost opskrbe za tehnologije s nultom neto stopom emisija koje su ključne za rješavanje ranjivosti Europske unije u energetskom sektoru.

RH poziva na uključivanje nuklearnih tehnologija na popis strateških tehnologija s neto nultom neto stopom emisija.

RH ne podržava predloženi rok od tri mjeseca za uspostavu jedinstvene kontaktne točke, zalaže se za dulji rok (9 mjeseci).

U pogledu vještina, RH je važno zadržati dobrovoljnu prirodu poglavlja o vještinama te uzimanje u obzir načela supsidijarnosti i nacionalnih nadležnosti država članica.

RH podržava uspostavljanje zajedničkih pravila za zelenu javnu nabavu, no ukazuje da je direktivama iz područja javne nabave već uključeno da se kriteriji zelene javne nabave koriste kao jedan od nefinancijskih kriterija prilikom odabira ekonomski najpovoljnije ponude.

RH smatra da dodatni kriteriji u svim sektorskim dosjeima opterećuju države članice i same naručitelje.

Također, izuzetno je važno na vrijeme pružiti jasne smjernice i/ili upute, a sve u svrhu pravne sigurnosti i jasnoće u primjeni predmetnih odredbi u postupcima javne nabave.

Bez rasprave Odbor je jednoglasno, sa 8 (osam) glasova „ZA“ odlučio predložiti Odboru za europske poslove Hrvatskoga sabora sljedeće

M I Š L J E N J E

Podržava se Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava za proizvodnju proizvoda tehnologija s nultom neto stopom emisija (Akt o industriji s nultom neto stopom emisija) COM (2023) 161

PREDSJEDNIK ODBORA

Žarko Tušek
